

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. III. 20.392/2009/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Antal és Dr. Czakó Ügyvédi Iroda (4028 Debrecen, Magyari u. 13/D. szám, ügyintéző: Dr. Czakó Marianna ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Papp-Kalász-Tóth Ügyvédi Iroda (4024 Debrecen, Szent Anna u. 9. fszt. 2. szám, ügyintéző: Dr. Kalász Imre Zsolt ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve I. r., II.rendű alperes neve II. r., Dobó Attila Gábor III. r. (mindhárman ... szám alatti lakosok), a Dr. Gyükér János ügyvéd (4025 Debrecen, Hatvan u. 4. II/1. szám) által képviselt IV.rendű alperes neve (alperes címe) IV. r., valamint az V. rendű alperes neve (alperes címe) V. r. alperesek ellen tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2009. február 2. napján meghozott, 14. P. 21.648/2007/26. számú ítélete ellen az I-II-III. r. alperesek részéről 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2010. január 12. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

közbenső ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I-II-III. r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 18 750 (Tizennyolcezer-hétszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes a keresetében az I-II-III. r. alperesek (továbbiakban: alperesek) tulajdonát képező ...-i ... számú ingatlan 1/2-ed tulajdoni részaránya tulajdonjogának megállapítását kérte, arra hivatkozással, hogy az alperesek elhalt édesapjával 10 évig élettársi kapcsolatban élt, amely időtartam alatt közösen szerezték az ingatlant. Hivatkozott arra, hogy először 900 000 Ft-ért az ingatlan 3/4-ed részét vásárolták meg akként, hogy mind a felperes, mind az alperesek jogelődje (továbbiakban: alperesi jogelőd) 450 000 - 450 000

Ft-ot fizettek a vételárba, majd utóbb az élettársi kapcsolat alatt szerzett közös vagyonukból vásárolták meg a további 1/4-ed ingatlan illetőséget.

Az alperesek kérték a kereseti kérelem elutasítását, arra hivatkozással, hogy a felperes és az édesapjuk mindketten önállóan gazdálkodtak, külön lakásban laktak, külön háztartást vezetett a felperes, a jövedelmeik nem közös célra kerültek felhasználásra.

Az elsőfokú bíróság a 14. P. 21.648/2007/26. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes, valamint az alperesi jogelőd 1996. június 24. napjától 2006. július 13. napjáig élettársi kapcsolatban éltek. A döntésének indoklásában megállapított tényállás szerint az I-II-III. r. alperesek a 2006. július 13-án végintézkedés hátrahagyása nélkül elhalt alperesi jogelődnek az öröklésre jogosult gyermekei, akiknek a közjegyző az örökhagyó hagyatékát 2007. szeptember 27. napján a ... Kjö. ... számú végzésével, teljes hatállyal átadta a hagyatéki terhek kötelezettségével.

A felperes és az alperesi jogelőd 1996. június 24-én a ...-..., ... szám alatti lakásban kezdték meg az együttélésüket.

1997. október 29-én került bejegyzésre a ... Szolgáltató Bt., melynek beltagja az alperesi jogelőd, kültagja a felperes volt, és a bejegyző végzésben alperesi jogelőd lakóhelyeként ...-..., ... szám került feltüntetésre.

Az alperesi jogelőd, illetve az alperesek édesanyja közös tulajdonát képező ...-..., ... szám alatti ingatlan 2 000 000 Ft-ért került 1997. augusztus 28. napján eladásra, melyből az alperesi jogelőd 1 000 000 Ft-ot kapott.

Az alperesi jogelőd nevére került megvásárlásra 1998. november 23. napján a ...-i ... hrsz. alatti, ténylegesen ... szám alatti ingatlan 3/4-ed része 900 000 Ft vételárért.

Ezt követően az alperesi jogelőd a ...-..., ... szám alatti ingatlanba költözött, és ettől az időponttól a felperes is életvitelszerűen ott tartózkodott, de az ingatlanba hivatalosan nem jelentkezett be. Ha az alperesi jogelőd éjjel dolgozott, akkor a felperes a ... szám alatti ingatlanban aludt.

A felperest előző házasságából származó kiskorú gyermekének tartási kötelezettsége terhelte, s ennek a ...-..., ... szám alatti ingatlanban nagykorú gyermekei segítségével tett eleget, tulajdonképpen két háztartást vezetett.

A felek a IV. r. alperestől 1999. április 9. napján 100 000 Ft ún. ... hitelt vettek fel, melyből a ...-..., ... szám alatti ingatlant felújították, bővítették.

Az élettársi kapcsolatuk alatt tartós fogyasztási cikkeket vásároltak, s az alperesi jogelőd egy kölcsönigénylő lapon családi kapcsolataként élettársi kapcsolatot jelölt meg, és társigénylőként a felperest vonta be.

A felperes és az alperesi jogelőd közösen gazdálkodtak. Előbb bérelt helyiségben 4000 csirkét tartottak, majd közös beruházás eredményeként a ...-..., ... szám alatti ingatlanon 1300 férőhelyes csirkeólat létesítettek, egy éven át csirkét tenyésztettek, majd sertéshízalásra tértek át. A munkabért, illetőleg az egyéb kifizetéseket hol a felperes, hol az alperesek jogelődje teljesítette. Közösen látták el az állományt, s ebben a felperes édesanyja is segítséget nyújtott.

A felperest és az alperesi jogelődöt a baráti, illetve a felperes családja által tartott összejövetelekre együtt hívták meg, azokra együtt mentek el, illetve közös kirándulásokon vettek részt.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az élettársi kapcsolat feltételei - nevezetesen a felek közös lakásban való együttélése, a közös háztartás fenntartása, a felek közt fennálló érzelmi-gazdasági közösség megléte, illetve a harmadik személyekkel szemben az összetartozásuk vállalása - megvalósultak, így az élettársi jogviszony a felperes és az alperesi jogelőd között fennállt.

Az ítélet ellen az alperesek fellebbeztek, elsődlegesen kérték a sérelmezett közbenső ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását. Hivatkoztak arra, hogy a felperes életvitelszerűen soha nem lakott az édesapjukkal, sőt nem is élt az ... szám alatti ingatlanban, ott csak alkalmanként tartózkodott. Állításuk szerint a felperes a ... szám alatti ingatlanban élt, és oda is volt bejelentve.

Kiemelték, hogy a felperes egyedülállóként igényelte meg az 1997-ben kezdődő építkezéséhez a lakásszerzési kedvezményt, egyedülállóként vette fel a családi pótlékot, és a gyermekvédelmi támogatást. Előadták, hogy a mindezek alátámasztására vonatkozó közigazgatási iratok beszerzésére irányuló bizonyítási indítványuknak az elsőfokú bíróság nem tett eleget, de annak indokát a közbenső ítéletében nem adta meg, így megsértette álláspontjuk szerint a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést. Másodlagosan erre tekintettel kérték a közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását. Hangsúlyozták, hogy éppen ezek az okiratok igazolták volna, hogy a felperes harmadik személyek, különösen a hatóságok előtt nem vállalta fel az élettársi kapcsolatot.

Kifejtették, hogy a felperes gyermekeitől érdektelen tanúvallomás nem várható, így indokolt a nyilatkozataik kirekesztése a tényállás megállapításánál, a másik két érdektelen tanú vallomása pedig nem támasztotta alá egyértelműen azt az ítéleti megállapítást, hogy a felek az összetartozásukat felvállalták.

Álláspontjuk szerint hiányzott a törvényi feltételek közül a közös lakásban való együttélés, a közös háztartás vezetése, ezért az élettársi jogviszony nem állapítható meg, mert ahhoz a gazdasági kapcsolat megléte önmagában nem elegendő.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a helybenhagyását kérte. Rámutatott arra, hogy olyan új tény a fellebbezés nem tartalmaz, amit az elsőfokú bíróság ne értékelt volna döntésének meghozatalakor. Álláspontja szerint az ítélet érdektelen tanúk vallomásán alapszik, és a bizonyítékoknak az alperesek általi - a megállapítottaktól eltérő - értelmezésére nincsen lehetőség.

Az ítéletábra az alperesek fellebbezését nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a peres felek előadásának, a kihallgatott tanúk vallomásának, valamint a becsatolt okirati bizonyítékok adatainak egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelően történő értékelése alapján helyesen állapította meg tényként, hogy felperes és az alperesi jogelőd 1996. június 24. napjától 2006. július 13. napjáig élettársi kapcsolatban éltek.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba az élettársi kapcsolat törvényi elemeinek meglétét, így a felperes és az alperesi jogelőd kapcsolatának egyedi sajátosságait értékelve

helyes következtetésre jutott, melynek cáfolatára az alperesek fellebbezésében foglaltak nem alkalmasak. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása azonban - annak hiányos volta miatt - kis részben kiegészítésre szorul.

Az ítéletábra az alperesek fellebbezésében foglaltakra figyelemmel az alábbiakat állapította meg:

Az alperesek fellebbezésükben lényegében megismételték az elsőfokú eljárásban előadott érveiket, vitatták a felperes és a jogelődjük életvitelszerű együttélését, a közös háztartás vezetésének tényét. Hiányolták azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett teljeskörűen eleget indokolási kötelezettségének, és nem adta indokát annak sem, miért mellőzte az általuk felajánlott bizonyítást.

A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

A perbeli esetben az igényérvényesítő felet, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesek jogelődjével élettársak voltak, illetve, hogy kapcsolatuk mettől-meddig állt fent.

Az elsőfokú bíróság helytállóan ítélte a bizonyítási terhet teljesítettnek.

Az alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes rokonainak vallomására alapította a megállapításait. Egyrészt a felperes gyermekeinek vallomása mellett érdektelen tanúk is igazolták az élettársi kapcsolat törvényi feltételeinek fennállását, másrészt pedig nincs akadálya annak, hogy a bíróság a felekkel rokoni kapcsolatban álló tanúk vallomását tekintse irányadónak.

Különösen családi, családi jellegű viszonyok, így élettársi kapcsolat esetén is, illetve az azzal összefüggő vagyoni viszonyok feltárása során a rokon tanúk azok, akik a legjobban ismerik a felek belső, akár érzelmi, akár gazdasági kapcsolatát, a felekkel való közvetlen kapcsolatuk révén olyan tényekről is tudomásul bírhatnak, amely ismeretek más tanúktól nem várhatók el. A bíróságnak azonban különösen körültekintően kell eljárni a rokon tanúk vallomásának értékelésekor. A vallomásoknak a per adataival egybevetett mérlegelése során figyelemmel kell lenni a felek, és a tanúk egymás közötti kapcsolatára, és a tanúk érdekeltségére.

Az elsőfokú bíróság az adott esetben helyesen járt el, és helytállóan értékelte a rokon tanúk vallomását. Megjegyzi az ítéletábra, hogy az alperesek a tanúk kihallgatásakor nem hivatkoztak elfogultságukra, az általuk elmondottakat nem kérdőjelezték meg, észrevételt a tanúvallomásokra nem tettek.

Azt részben alappal sérelmezték az alperesek, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak miért mellőzte az önkormányzat jegyzőjének megkeresését a felperes által felvett támogatások tisztázását illetően, illetve, hogy a támogatások egyedülállóként történő felvételét miként értékelte. Ez az eljárási hiányosság azonban az érdemi döntést nem befolyásolta, mivel a felperes maga sem vitatta annak tényét, hogy „egyedülálló” státuszuként vette igénybe a különböző kedvezményeket, támogatásokat. Az eljárás egyéb adatainak ismeretében egyértelműen megállapítható volt, hogy ez nem a felperes és az alperesi jogelőd kapcsolatának a harmadik személyekkel szembeni összetartozása fel nem

vállalását, hanem a nagyobb összegű támogatás felvételét célozta, amely ha általánosnak nem is, de bevett gyakorlatnak minősül élettársak esetében a magasabb támogatás elérése érdekében.

Az ítélet tábla kiemeli, hogy maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a felek egy háztartásban éltek és közösen gazdálkodtak, melynek tényét nem zárja ki az sem, hogy a felperes külön háztartásban biztosította az együttélés alatt részben még kiskorú gyermeke ellátását és lakhatását. A két háztartás fenntartása nem az alperesek jogelődjének terhére valósult meg, hanem annak előnyére. Jóllehet nem tipikus a kiskorú gyermek ellátásának ez a formája, de a felek lakáshelyzete, a felperesi gyermekek kora, az alperesi jogelőd munkarendje és a felperes nagykorú gyermekének életvitelszerűen a ... szám alatti lakásban tartózkodása indokolta azt.

A közös gazdálkodás tényét pedig már az alperesek sem cáfolták fellebbezésükben, melyet nemcsak a közös gazdasági tevékenység támaszt alá, hanem a jövedelmek közös életvitelhez való felhasználása, a megtakarítások és a közösen felvett hiteleknek az együttélést szolgáló célra való fordításának ténye is.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. tv. (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján - lényegében annak helyes indokaira figyelemmel - helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban pervesztes alperesek kötelesek a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján megfizetni a felperes jogi képviselőjével felmerült költséget, amelyet az ítélet tábla a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján hivatalból, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján állapított meg, figyelemmel arra, hogy a felperesi képviselő fellebbezési ellenkérelmet írásban előterjesztett, de a másodfokú tárgyaláson nem jelent meg.

Az alperesek a fellebbezési eljárással felmerült költségüket (ügyvédi munkadíj) maguk kötelesek viselni.

Az alperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 56.§ (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban tárgyában meghozott 6/1986. IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2010. január hó 12. napján

Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk a tanács elnöke, Dr. Drexlerné Dr. Karcub Edit sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bírő

A kiadmány hitelűl:

Kiadó